

NOTAT

vedr. finansiering af kvindekrisecenter

Der er blevet rejst spørgsmål om kommunens mulighed for at yde tilskud i forbindelse med privates etablering af et kvindekrisecenter.

Kvindekrisecentre er beskrevet i Servicelovens § 109. Ifølge denne bestemmelse skal kommunalbestyrelsen tilbyde et midlertidig ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.

Det fremgår af Servicelovens § 5, at Regionsrådet efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal etablere tilbud bl.a. efter Servicelovens § 109. Det følger videre af § 5, stk. 6, at kommunalbestyrelsen selv kan etablere sådanne tilbud.

Servicelovens § 4, stk. 2 anfører, at kommunalbestyrelsen kan opfylde sin forsyningsforpligtelse ved brug af egne tilbud, ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller ved anvendelse af private tilbud.

Særlige karakteristika ved kvindekrisecentre.

Kvindekrisecentre betragtes som midlertidige, landsdækkende botilbud.

I forhold til andre tilbud på det sociale område er det institutionens leder og ikke kommunen, der træffer afgørelse om optagelse på et kvindekrisecenter. Kvindekrisecentrene finansieres via takstfinansiering, hvor staten yder 50% refusion af kommunens udgifter.

Der er udstedt en bekendtgørelse om finansieringen (p.t. Bekendtgørelse nr. 1017 af 19.08.2017). Det fremgår af denne bekendtgørelse, at ophold på kvindekrisecentre finansieres ved betaling af en beregnet takst. I bekendtgørelsen er inde-

holdt nærmere principper for beregning af taksterne. I finansieringen indgår bl.a. ejendomsomkostninger samt afskrivninger og forrentning af kapital.

For tilbud, der er etableret af kommuner og regioner, er det fastslået, at over- og underskud indgår i takstberegningen. For private tilbud er der mulighed for at operere med overskud til driftsherren.

Det fremgår videre af bekendtgørelsen, at en offentlig eller privat driftsherre med henblik på at oprette eller opretholde institutionstilbud kan indgå forpligtende købsaftaler med en eller flere kommuner vedr. køb af pladser.

Mulighed for at yde tilskud til etablering ?

Det er en kommunalretlig grundsætning, at der ikke kan ydes tilskud til private, uden at der foreligger en særlig hjemmel hertil. Hjemlen kan eventuelt findes i de uskrevne regler om Kommunalfuldmagten.

Det er antaget, at kommuner vil kunne yde tilskud til private, såfremt den private udfører opgaver, som kommunen lovligt selv vil kunne udføre. Der er dog en række forhold, der i givet fald skal være opfyldt. Bl.a. skal det sikres, at der ikke udføres andre opgaver, som kommunerne ikke selv må udføre, og hvis dette er tilfældet, skal det sikres, at tilskuddet alene anvendes til lovlige kommunale opgaver. Som anført ovenfor foreligger der hjemmel til, at kommunen selv kan udføre opgaven, hvorfor denne betingelse som udgangspunkt vil være opfyldt.

Herudover skal det sikres, at det primært er kommunens egne borgere, der får gavn af tilskuddet. Dette er vanskeligere at sikre ved evt. ydelse af tilskud til etableringen, idet der som omtalt er tale om et landsdækkende botilbud, hvor kvinder fra hele landet vil kunne henvende sig, og hvor det er bostedets leder, der har kompetencen til at tildele pladser på centret.

Det taler også imod lovligheden af ydelse af et sådant tilskud, at det i regelgrundlaget er fastlagt, hvorledes tilbuddene finansieres, hvilket sker via takstfinansiering, der bl.a. indeholder indregning af afskrivninger og forrentning. Det er ikke kommunen, der har institutionen liggende, der har pligten til at finansiere institutionen, men derimod de kommuner, der har betalingsforpligtelsen for brugerne af krisecentret, hvilket sker via betaling af de fastsatte takster. Kommunens brug af pladser vil indebære krav om betaling af den fastsatte takst, der som udgangspunkt ikke vil være påvirket af, at der måtte være givet et tilskud til etableringen.

Kommunen skal ligeledes være opmærksom på, at man som følge af det almindeligt gældende lighedsprincip, vil kunne blive forpligtet til at yde tilsvarende tilskud til andre, der måtte etablere et kvindekrisecenter i kommunen, hvis der gives tilskud til ét center.

På baggrund af regelgrundlaget for kvindekrisecentrene, herunder specielt reguleringen af finansieringen af centrene, vil det efter min opfattelse være tvivlsomt, om kommunen lovligt vil kunne yde tilskud til etablering af et sådant kvindekrisecenter. Udgangspunktet må derfor være, at eventuel hjælp må ydes i form af, at kommunen køber ydelser til egne borgere, der måtte blive optaget på centret.

Svendborg, den 23/4 2019

Hans Lindstrøm Svendsen